N° 53. 1843.

BREDASCHE COURANT.

Staat- Letterkundig- en Wetenschappelijk NIEUWS- BLAD.

DINGSDAG 2 MEI.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 29sten April.

De kamer der pairs heeft zich gisteren onder anderen bezig gehouden met een ontwerp van wet, waarbij ten aanzien der vreemde uitgewekenen, bij voortduring sekere exceptioneele maatregelen worden vastgesteld. Ter dier gelegenheid beklaagden zich de marquis de Dreux Brézé en de heer Dubouchage over den dwang, waaraan don Carlos steeds onderworpen blijft, en die, naar hun inzien, sints zijne partij in Spanje het onderspit heeft gedolven, volstrekt noodeloos zoude zijn. De ministers echter beweerden, dat de algemeene Europesche staatkunde, en die van Frankrijk in het bijzonder, gebiedend vorderden, dien soort van nieuwe ondernemingen terug te houden. Het ontwerp is ten slotte met bijna eenparige stemmen goedgekeurd.

De afgevaardigden onderzochten heden in de bureaux het voorstel, waarbij een buitengewoon crediet van 5,986,000 franken werd aangevraagd, om in de kosten der Fransche établissementen op de Zuidzee-eilanden te voorzien. Men wil dat zich reeds dadelijk eene groote meerderheid voor dit ontwerp heeft verklaard.

De heeren Molé en Thiers komen bijna dagelijks ten hove. Men brengt dit steeds met eene aanstaande wijziging van het ministerie in verband.

— Ibrahim-Pacha, de zoon van den Onderkoning van Egypte, wordt hier te lande verwacht, en zal met veel onderscheiding worden ontvangen. Zijn oogmerk is, om de merkwaardigheden des lands te zien, en inzonderheid om den staat op te nemen, in welken de Fransche militaire zeehavens, werven, en arsenalen gevonden worden.

— Het Dagblad la Mode is gisteren in beslag genomen, wegens niet minder dan vijf daarin geplaatste artikelen.

Aan boord van de Surprise zijn zes Poolsche militairen uit Syrië naar Toulon overgebragt, welke, in 1831, door de Russen krijgsgevangen genomen en naar den Kaukasus gezonden, na aldaar de zwaarste slavernij te hebben ondergaan, de merkteekenen waarvan nog op hunne ligchamen zigtbaar zijn, eindelijk middel gevonden hebben te ontsnappen, en te Beyruth zijn gekomen, waar de Fransche consul voor hunne inscheping heeft gezorgd.

Volgens de openbaar gemaakte tabellen van den staat der bevolking in de Fransche koloniën, was zij in 1840 tot 568,515 zielen gekomen, en was dus binnen den tijd van een jaar met 3732 zielen vermeerderd. Ook getuigen die tabellen van eene minder zeldzame vrijmaking der negerslaven, en van eene betere behandeling, welke zij van den kant hunner meesters ondergaan.

De laatste berigten uit Madrid van den 22sten dezer vermelden niets belangrijks. Men zag met gespannen verwachting de discussie over het adres van antwoord te gemoet, vooral in den senaat, daar het ontwerp aan dezen voorgedragen, zoo ten aanzien der gedragingen van [illegible] bij den laatsten opstand te Barcelona, als ten aanzien van [illegible] dat van de [illegible] wordt gemaakt, eenige [illegible].

— Ter beurze waren heden genoteerd: 5 pCt. 120,20; 3 pCt. 82; Spanje 29⅝; Rome L. 107½.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 28sten April.

HH. KK. HH. de Erfgroothertog en Erfgroothertogin Saxen-Weimar, zijn van Weimar alhier aangekomen.

De Nassausche regering is voornemens, eenen ijzeren weg van Bieberich, door den Rijngau, naar Koblentz te vervaardigen. Over den ijzeren weg van Kassel naar Frankfort wordt nog altijd onderhandeld.

— In tegenspraak met de in den laatsten tijd dienaangaande verspreide geruchten, wordt thans hier verzekerd, dat de onderhandelingen over de toetreding van Hannover tot de Dnitsche Tolvereeniging, zijn mislukt, en dat [illegible] Koningrijk voorerst zich niet aan die vereeniging zal aansluiten. In de tot de vereeniging behoorende Staten had men zich zeer gevleid met de spoedige toetreding van Hannover. Het mislukken der zaak wordt aan Engelschen invloed toegeschreven. De bevolking van Hannover was echter mede tegen de aansluiting gestemd.

— Volgens berigten uit St. Petersburg, van den 15den, was Vorst Paskewitsch uit Warschau aldaar aangekomen. In Warschau had het onverwachte ontbod des Vorsten naar de Russische hoofdstad veel opziens gebaard. Sommigen bragten hetzelve in verband met den min gunstigen inwendigen toestand van Polen; anderen met militaire bewegingen aan den Donau of aan den Kaukasus, alwaar, volgens in Warschau ontvangen berigten, de bergbewoners in Dagthestan, door de welberekende manoeuvres der Russen, zoodanig in het naauw gebragt zouden zijn, dat men hoopte door eenen hoofdslag een groot gedeelte derzelven te kunnen onderwerpen. Tot dat einde waren dan ook laatstelijk aanzienlijke versterkingen naar het leger aan den Kaukasus gezonden.

— Van de Turksche grenzen wordt onder dagteekening van den 17den, geschreven, dat te Belgrado nieuwe arrestatiën hebben plaats gehad, ten gevolge eener ontdekte zamenzwering, welke ten doel had den val van den tegenwoordigen gezagvoerenden en de herstelling van het geslacht der Obrenovitsch. Men had te Belgrado nog niets beslissends uit Konstantinopel vernomen, ofschoon algemeen het gerucht liep, dat Sarim-Effendi aan den Russischen gevolmagtigde eene bevredigende verklaring had gegeven.

ENGELAND.

LONDEN, den 29sten April.

H. M. de koningin bevindt zich voortdurend in zeer gunstige omstandigheden.

— In het huis der gemeente is door een der leden, de heer Tox, aangekondigd, dat hij eerlang de aandacht van het huis zoude vestigen, op de maatregelen, welke men zoude moeten nemen, om de opgewondenheid in Ierland, door O'Connell en anderen, ter zake der afscheiding van dat rijk, opgewekt, tot bedaren te brengen of te betwingen.

— Men wil van het eiland Haïti berigt hebben, dat het leger der zoogenaamde patriotten, 14,000 man sterk, te Port-au-Prince is binnengerukt, zonder dat de rust aldaar werd gestoord.

— Ter beurze waren genoteerd: 3 pCt. gecons. 96⅝; Ned. 5 pCt. 100½; Spanje 23⅛; Portugal 40½; Mexico 29½.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 1sten Mei.

Heden morgen ten half zes ure heeft de garnizoens-verandering binnen onze vesting een aanvang genomen door het vertrek van het tweede en derde bataillon van het 5de regement infanterie, gekommandeerd wordende door de majoors van Wrensheim en van Mulken; het tweede bataillon over Dordrecht naar Amsterdam marcherende, om vervolgens per stoomboot naar Leeuwarden te vertrekken, terwijl het derde bataillon over Amersfoort naar Zwolle en vervolgens op Koevorden hunne marschroute neemt. Door eensgezindheid en goede krijgstucht, onderscheide zich, gedurende het 2jarig verblijf alhier, dit regement, terwijl het vertrek, voor vele aangeknoopte vriendschapsbanden, een belangstellende indruk achterlaat.

Bij gelegenheid van het vertrek hebben gepasseerde week, de korporaals van het 2de en 3de bataillon een Soirée Vokaal en Instrumentaal gegeven aan de korporaals van het 1ste bataillon Jagers, hetwelk zich door eendragt en vriendschap kenmerkte.

— Omtrent 's Konings verblijf te Amsterdam meldt men, dat er op Vrijdag avond ten hove eene soirée musicale plaats had, op welke zich hebben doen hooren Mlle. Loise Puget en de heer [illegible], wordende de laatstgenoemde door den heer J. B. van Bree op de piano-forte geaccompagneerd. Hunne Majesteiten gaven herhaalde malen Hoogstderzelver goedkeuring te kennen, en onderhielden zich allerminzaamst met de gezegde drie virtuosen, die [illegible].

Casino, elk met een rijk geschenk begiftigd zijn geworden. De soirée werd bijgewoond door de te Amsterdam aanwezige Vorstelijke familie, door eenige der ministers en door verscheidene der notabelen dier stad.

Zaturdag morgen ten 10 ure, is Z. M. de Koning, vergezeld van de Prinsen, Hoogstdeszelfs Zonen, den heer kolonel *Hodshon*, adjudant des Konings, en verder gevolg, en begeleid door Z. Ed. Achtb. den heer Burgemeester der hoofdstad, de werkzaamheden aan het nieuwe beursgebouw gaan bezigtigen. Z. M. werd aldaar opgewacht door den commissaris van de publieke werken der stad, die aan Z. M., op Hoogstdeszelfs verzoek, de verklaring heeft gegeven van al hetgeen in den laatsten tijd aan dit colossale werk is verrigt geworden, waarover Z. M. zeer voldaan scheen, en ruim half 11 ure het werk heeft verlaten.

Van daar heeft Z. M. de Koning, wederom vergezeld van de Prinsen en den heer burgemeester, een bezoek afgelegd aan de lands werf en vervolgens het drijvend droog dok, van den heer *Boelen*, met het daarin liggende koopvaardijschip *de Amstel* bezigtigd. Allerwege waren de schepen, in het Oosterdok liggende, op de prachtigste wijs met vlaggen en wimpels versierd. Op de lands werf liet zich het muzijkcorps der afdeeling hooren, terwijl van tijd tot tijd van het wachtschip de *Urania* eereschoten werden gelost. Naar het drijvend dok werd Z. M. door de prachtige Koninklijke sloep geroeid, wier bemanning in sierlijke uniform gekleed was. Op alle schepen, waar langs de sloep ging, werd door de bemanning een driemaal herhaald hoerah aangeheven.

Vervolgens heeft Z. M. onderscheidene kabinetten van schilderijen bezigtigd, als van den heer *G. Ancher*, *Six van Hillegom*, *van Loon* en *Ananias Willink*, en Hoogstdeszelfs hoogste belangstelling over deze fraaije verzamelingen te kennen gegeven. Ook heeft Z. M. de verwarmingsinrigting, op de Passeerdersgracht, en, eindelijk, het *Casino* bezocht.

Gisteren avond hebben Hunne Majesteiten en de beide Prinsen den Franschen schouwburg met Hoogstderzelver tegenwoordigheid vereerd.

Zondag morgen hebben Hunne Majesteiten de godsdienstoefening in de Nieuwe Kerk bijgewoond, onder het gehoor van Ds. *van Staveren*.

— Uit het voorloopig verslag der centrale afdeeling van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, betrekkelijk het ontwerp van wet op de middelen tot dekking der staats-uitgaven voor 1844 en 1845, blijkt, dat sommige leden het gevoelen geuit hebben, dat bij dit ontwerp onder de middelen en inkomsten zou behooren gebragt te worden de opbrengst van de leges, welke bij de departementen van algemeen bestuur en bij andere administrative collegien worden geheven; deze heffing toch is eene last den ingezetenen opgelegd, welke alzoo eigenaardiglijk onder alle andere belastingen hare plaats behoort te vinden, en voor zoo veel betreft de leges wegens aanbestedingen en leverancien, moeten zij beschouwd worden eenen werkelijken invloed uit te oefenen op het cijfer der staatsuitgaven, hetwelk inderdaad indirectelijk ten gevolge van de heffing dier leges wordt verhoogd. Deze overweging heeft dan ook sommige leden tot het gevoelen geleid, dat tot behoorlijke regeling der voordurende heffing van leges eene wettelijke voorziening noodig zou zijn. Ook hebben vele leden verklaard van gevoelen te zijn, dat onder de middelen zou behooren te worden opgenomen en uitgetrokken de opbrengst van de octrooijen, en voorts die van alle bijzondere fondsen, welke met de Rijks inkomsten en middelen in verband staan. Met betrekking tot de raming heeft men opgemerkt, dat de Regering te dien opzigte geenszins naar een vast stelsel te werk is gegaan, daar zij bij die raming nu eens beneden de opbrengst der laatstvorige jaren is gebleven, dan weder, en in de meeste gevallen, die opbrengst verre heeft overschreden. Wat dit laatste betreft, verlangt men te vernemen, waarop de verwachting der Regering, dat de meeste middelen meer zullen opbrengen dan in vorige jaren, toch wel gegrond mag zijn, en of zij eenige zekerheid bezit, dat zulks niet eene oorzaak van nieuwe teleurstellingen zal wezen. Uit aanmerking eindelijk dat de middelen, zoo als zij thans zijn voorgedragen, en dus met inbegrip der verhoogingen, welke *casu quo* het gevolg der aanneming van de speciale finantiële wetten zouden zijn, ter naauwernood de voorgedragen uitgaven kunnen dekken, hebben sommige leden er op aangedrongen, dat de Regering ten spoedigste moge bedacht zijn om andere belastingen voor te dragen, welker opbrengst voldoende zal zijn om het verbroken evenwigt tusschen ontvangst en uitgave te herstellen.

Ten aanzien der accijnsen is onderanderen, wat aangaat het patentregt, aangemerkt, dat, volgens het gevoelen van sommige leden, deze belasting geacht moet worden niet zelden van genen drukkenden aard te zijn voor de nijverheid der ingezetenen. Men wenscht daarom te vernemen, of in de reglementaire voorschriften, betrekkelijk de heffing dier belasting, niet eenige ruimte zou kunnen gelaten worden, om voor te komen dat, door eene te ongelijkmatige en gestrenge toepassing der wet, de bijzondere welvaart worde benadeeld.

Betrekkelijk de accijnsen is onderanderen aangemerkt, dat in eene Afdeeling het denkbeeld geopperd is, of de daarstelling van entrepots geene aanleiding zou kunnen geven om eenige artikelen van consumtie, zoo als bij voorbeeld koffij, tabak, enz., zonder nadeel van den handel te belasten.

Daar men over het algemeen wenschelijk zou achten, dat zoodanig denkbeeld verwezenlijkt mogt kunnen worden, voor zooverre daartegen geene overwegende bezwaren mogten bestaan, wenscht men te dien aanzien door de Regering ingelicht te worden.

Het heeft de aandacht der leden tot zich getrokken, dat de opbrengst van den accijns op de suiker wederom tot een verlaagd bedrag is geraamd, hetwelk, naar het gevoelen van sommige leden, het gevolg is van het aangenomen stelsel der uitvoerpremien, die slechts strekken om eenige bevoorregte stoom-raffinaderijen, ten koste van het algemeen en tot groot nadeel der overige raffinaderijen, te begunstigen. Overigens veronderstelt men, dat de vermindering der opbrengt grootendeels het gevolg zal zijn van de verregaande sluikerij, welke op de grenzen plaats heeft. Ter beteugeling daarvan vermeent men der Regering in bedenking te moeten geven, of niet zou kunnen bepaald worden, dat geene restitutie wegens uitgevoerde suiker zal kunnen verleend worden, dan tegen het bewijs dat zij buiten 's lands ingevoerd en de belasting aldaar daarvan is betaald geworden. Naar het oordeel van vele leden, behoort deze belasting meer productief voor de schatkist gemaakt te worden, daar men anders bijkans verkieslijk zou achten haar niet aan te houden. Ter bevordering van eerstgemeld oogmerk verlangt men in bedenking te geven, om het prelevement op den suikeraccijns van 3 tot 5 pCt. te verhoogen, en daarmede voort te gaan, door telken jare het met 1 pCt. te vermeerderen.

Men heeft opgemerkt, dat de opbrengst van den wijn en het binnenlandsch gedisteleerd eenigzins hooger geraamd is dan de opbrengst dier middelen in vorige jaren heeft bedragen. In verband met de inkomsten, welke men op verschillende plaatsen, ten aanzien van de opbrengst dier middelen in den laatsten tijd, heeft verkregen, kan men de vrees niet verbergen, dat de thans uitgetrokken raming tot teleurstelling zal leiden.

Met betrekking tot het middel op het geslagt, is door vele leden opgemerkt, dat in de bestaande ongelijkheid van de wijze waarop dat middel wordt geheven, hunnes inziens, een groot bezwaar is gelegen; zij achten het volstrekt noodzakelijk, dat te dien opzigte in alle provincien eenvormigheid heersche, en dat of allerwege het stelsel van eigen aangifte worde ingevoerd, of wel dat de belasting overal bij taxatie der ambtenaren worde geheven. Voorts wenscht men te vernemen, of de regterlijke uitspraken in de laatste jaren omtrent het regt van visitatie der ambtenaren gevallen, meer aanleiding tot moeijelijkheden hebben gegeven, en de noodzakelijkheid hebben doen gevoelen, om op dat punt in de bestaande wetten betrekkelijk het geslagt en het gemaal veranderingen te brengen.

Eenige leden oordeelen, dat de wet omtrent den accijns op den turf herziening behoeft. Zij meenen dat aan het stelsel der vrijdommen ten behoeve van de fabrijken eenige beperking behoort te worden toegebragt, en dat voorts in het belang der ontginningen van hooge veenen, welke ondersteuning behoeven, het wenschelijk is dat de belasting voortaan niet meer bij den oorsprong, maar bij het verbruik worde geheven. Door anderen is hierbij de opmerking gevoegd, dat eene herziening dier wet dubbel noodzakelijk is te achten, wijl, ten gevolge van het tractaat met België, en de daarbij toegekende regten ten aanzien van den invoer van steenkolen, de vroeger gestelde verhouding tusschen de regten op die beide brandstoffen verbroken schijnt te zijn.

Ten aanzien van de raming van onderscheiden middelen en inkomsten, zooals bij de indirecte belastingen, de regten op den in-, uit- en doorvoer, het regt van waarborg enz., heeft men gevraagd, waarom zij zoo veel hooger is gesteld dan de opbrengst der vorige jaren heeft bedragen. Men was bedacht voor nieuwe teleurstelling.

Betrekkelijk de scheepvaartregten verlangt men te vernemen, of, bij de raming in aanslag is genomen het bedrag der regten, welke tot dusverre op de binnenwateren tusschen Schelde en Rijn geheven werden, en of alzoo die raming niet als te hoog verlaagd zal worden, in verband met de vermindering dier regten ten gevolge van het tractaat met België.

Men wenscht algemeen, dat het aangekondigd nieuw ontwerp van wet, op het regt van waarborg op de gouden en zilveren werken, zoo mogelijk in de volgende zitting door de Regering worde ingezonden.

Aan sommige leden is het twijfelachtig voorgekomen, of het verlaagde cijfer, tot hetwelk de opbrengst der geone domeinen is uitgetrokken, niet zelfs nog te hoog is gesteld, wanneer men namelijk acht slaat op de plaats gehad hebbende aanmerkelijke domeinveilingen.

Nopens de posterijen is in eenige Afdeelingen gewenscht, onderworpen welke men aan de overweging der Regering [illegible] te zien, of niet eene verlaging van het port der brieven gepaard zou wezen, zoowel in het belang der schatkist als in dat van de ingezetenen, voor wie het tegenwoordig bedrag bezwarend moet geacht worden. Men meent overigens [illegible] geraadpleegd te worden de inkomsten, welke [illegible] van de verlaging van het briefport [illegible]. Bij de behandeling van dit onderdeel van het ontwerp is [illegible] aangedrongen,

dat door de Regering gevolg moge worden gegeven aan hare toezegging van een ontwerp van [illegible]. Men [illegible] dat [illegible] eene [illegible] regeling behoeft; waarvan de wenschelijkheid ook bij de Regering wordt erkend, blijkens [illegible] beantwoording [illegible].

[illegible] loopende tijdvak [illegible].

Ook de bestaande wetgeving op het stuk der loterij behoort, naar het oordeel van sommige leden, aan eene herziening te worden onderworpen, welke mede door de Regering is toegezegd.

Door sommige leden is wederom het verlangen te kennen gegeven, dat de wet van 21 Julij 1814, op het stuk der jagt en visscherij, door eene andere mogt vervangen worden, waarbij zou voorzien worden [illegible] welke de uitvoering der eerstgemelde [illegible] aanleiding heeft gegeven.

Vermits de [illegible] dat bovenmatige opdrijving van de belastingen, vooral van die op de accijnsen, niet zelden eene verkeerde uitwerking heeft en de opbrengst ten slotte doet teruggaan, hebben sommige leden de vraag voorgesteld, of eene vermindering der opcenten op sommige artikelen van eerste behoefte, ook in het belang der schatkist, niet zou verdienen in aanmerking te komen. Omtrent de wenschelijkheid van zoodanige vermindering in het belang der ingezetenen, zal wel geen twijfel kunnen bestaan; de vraag is dus maar, of daaruit voor de schatkist eenig verlies te vreezen zij, in welk geval daaraan in de tegenwoordige omstandigheden wel niet zal kunnen gedacht worden.

Wat eindelijk aangaat de uitkeering uit de geldmiddelen der Oost-indische Bezittingen, heeft men doen opmerken, dat de sommen, ten gezamenlijke beloope van *f* 11,300,000 uitgetrokken, niet kunnen geacht worden eenen vasten grondslag te hebben, zoo lang niet het gebruik van het batig saldo van de ontvangsten en uitgaven van de Overzeesche Bezittingen des Rijks bij de wet bepaald is geworden. Algemeen heeft men dan ook verklaard, eerlang het daartoe strekkend wetsontwerp van de Regering te gemoet te zien. Men verlangt te vernemen, welke berekeningen hebben geleid tot het cijfer van *f* 11,300,000, en eene vergelijking te bekomen van de geraamde opbrengst der producten met de laatste veilingprijzen, waarbij dan tevens gerekend moet worden, dat in september de koffij vermoedelijk nog lager dan in maart zal worden verkocht.

— Het heeft H. M. de Koningin behaagd, wederom een blijk van bijzondere welwillendheid aan de te Amsterdam gevestigde Maatschappij *Caecilia* te geven, door aan het bestuur derzelve eene som van *honderd* gulden te doen ter hand stellen.

— Het heeft Z. M. Koning *Willem Frederik*, graaf *van Nassau* behaagd, andermaal eene gift van *f* 100 te doen toekomen, ter instandhouding van de te Vianen bestaande Zondagschool.

— Te Utrecht had vrijdag morgen, omstreeks 6 ure, het volgende ongeluk plaats. Aan de Jeremie, buiten de Tolsteegpoort, was de wipbrug opgehaald, ter doorlating van een vaartuig. Bij het nedervallen van de brug, deed een jongen de schuit te spoedig digt, zoodat de brug in het opspringen gestuit werd. Deze stuiting gaf een zoodanigen schok, dat de ijzeren bengel boven aan brak, en de wip, waaraan een bak met steenen is gehecht, nederstortte, met zoodanig geweld, dat een der [illegible] standers door midden brak en de zware steenen uit den bak op die menschen nederstortten, die wachtende waren, om de brug over te gaan. Twee vrouwen, beide weduwen met kinderen, *Stekelenburg* en *Pennewéerd* genaamd, werden zoodanig gewond, dat de eene reeds is overleden, en dat men aan de herstelling van de tweede twijfelt.

— Een landman der gemeente Hoorn, nabij Roermond, heeft dezer dagen in zijnen tuin, omtrent twee voeten onder den beganen grond, een klein aarden potje gevonden, bevattende een honderdtal zilveren munten uit de middeleeuwen. Al deze munten zijn van het laatst der dertiende eeuw, en dus waarschijnlijk meer dan vijf eeuwen op die plaats bewaard gebleven. Naar men vermoedt, dat dit potje aldaar in den grond begraven is bij gelegenheid der hevige twisten, welke te dier tijd in het bisdom Luik, waarvan het graafschap Hoorn een leen was, woedden. Onder deze munten, waarvan echter de meeste veel geleden hebben, treft men er aan van de graven van Holland, van de hertogen van Brabant, van de graven van Vlaanderen, enz.

— Naar men verneemt, zullen met den 1. Mei aanstaande Zr. Ms. wachtschepen *de Sambre*, *Schelde* en *Maas* uit de havens van het Nieuwe Diep, Hellevoetsluis en Vlissingen vertrekken, om de dienst op de reede te verrigten, en zullen misschien later een kruistogt in de Noordzee ondernemen. Ook zal den 10. Mei Z. M. instructie vaartuig *Urania* een kruistogt in de Zuiderzee ondernemen. De heer *Dieffenbach*, offic. van Gezondheid 2e kl. aan het Instituut te Medemblik, is gedurende dien kruistogt op de *Urania* geplaatst; terwijl de officier van gezondheid *H. de Roos*, van het fregat *de Sambre*, hem aan het Instituut zal vervangen.

— Van Zr. Ms. brik *de Pellekaan*, liggende in de Jonkermans kreek, [illegible] van den 10 Maart geschreven:

„De brik *de Echo*, kapt. Luit. *Freudenberg*, is den 2. Maart van de kust van Guinea alhier binnengekomen en zal weldra naar Curacao vertrekken. Aan boord van de *Pellekaan* en de *Echo* is alles welvarende.

Wij hebben op Suriname eene aardbeving gevoeld, welke eene [illegible] duurde, doch geene schade heeft veroorzaakt. Op Guadeloupe en Martinique is de schade daarentegen aanmerkelijk [illegible].

Er is eene Komeet of Staartster alhier te zien geweest. Den 8. Maart, des avonds te 7 uur 46 min. middelb. tijd, stond dezelve in het [illegible] hare hoogte was 9° 56' [illegible] 31 à 32° en is tegen 8 ure ondergegaan.”

GEMENGDE BERIGTEN.

De jongste onlusten in Peru.

Van Augustus tot October des vorigen jaars werd te Peru eene [illegible] revolutie tot stand gebragt, die, als zoo velen in Zuid-Amerika, alleen ontstond uit de heerschzucht der handelende personen, en niet uit de behoeften en wenschen van groote partijen en landstreken. De geheele geschiedenis is in twee woorden te vermelden: zekere generaal *Torrico* bragt zich zelven, door allerlei kuiperijen en geweld, aan het hoofd der regering, doch bezweek na weinige maanden, den 17. October van het vorige jaar in een gevecht bij Pisco, waarop hij aan boord van een [illegible] schip de vlugt nam; het gewone einde van dergelijke ondernemingen. Zoo opmerkelijk nu een zoodanig voorval is, even weinig kan men de gebeurtenissen in Peru over het algemeen begrijpen. Om uit de verwarde berigten eenig licht te verkrijgen, moet men vooral een oog slaan op *Santa Cruz*, die Peru en Bolivia als voorgewende nakomeling der *Incas* onder zijn gezag wenschte te vereenigen, welk plan echter door de tusschenkomst van Chili, bepaaldelijk van den schranderen *Diego Portales* verijdeld werd. *Santa Cruz* staat niet meer in naam aan het hoofd van Bolivia, maar schijnt de openbare aangelegenheden van dien staat nog te bestieren, en de president van Chili vond zich altoos genoopt, bij zijn manifest aan de natie, van den 18. September 1841, op de eerzuchtige planen van Bolivia opmerkzaam te maken [illegible], dat Chili, in geval Bolivia zich andermaal eene heerschappij over Peru wilde aanmatigen, niet onverschillig zou blijven, maar dadelijk tusschen beiden komen. Toenmaals stonden reeds de Peruanen en Bolivianen gewapend tegen elkander over, en korten tijd daarna, den 16den November van hetzelfde jaar, kwam het bij Isagne tot een slag, waarin de president van Peru, *Gamarra*, op de plaats bleef. De Bolivianen bezetteden Arica en Tacna, om het bezit van welke plaatsen het hun voornamelijk te doen moest zijn, doch tot algemeene verbazing verlieten zij ze kort daarna weder, — een stap dien men slechts door bedreigingen van de zijde van Chili kan verklaren, alwaar de kolonel *Bulnes*, als president, de beginselen van zijn schoonvader *Prieto* voortzette. Alzoo was Peru, in weêrwil zijner geleden nederlaag, van den buitenlandschen vijand bevrijd, doch nu begonnen de kuiperijen in het land.

Na den dood van *Gamarra* was eene voorloopige regering onder het voorzitterschap van den vice-president *Menendez* aangesteld geworden, welke zoo spoedig mogelijk een leger op de been bragt, om de Bolivianen te wederstaan. Aan het hoofd van dit leger werd de generaal *Lafuente* geplaatst. In dezen tijd kwam echter de generaal *Torrico*, die ten tijde van *Gamarra*, uit hoofde van zijn onrustig en eerzuchtig karakter was verbannen geworden, terug, won voor zich eenige leden der regering en liet *Lafuente* voor verrader verklaren. Deze onderwierp zich echter niet, maar verklaarde zich, benevens zijnen tweeden bevelhebber *Vidal*, tegen *Torrico*. Laatstgenoemde trok nu tegen hem op, maar gedurende zijne afwezigheid koos het congres *Lafuente* met eene groote meerderheid tot president. *Torrico* bezweek spoedig, zoo als hierboven reeds gezegd is; maar eene eigenaardige omstandigheid gaf de aanleiding tot zijn val. Zekere kolonel *Hercelles*, die voor een aanhanger van *Santa Cruz* gold, en als zoodanig in groot aanzien bij het volk stond, [illegible] der regering reden tot bezorgdheid, zoodat hij in het jaar 1835, dus kort na den val van *Santa Cruz* verbannen werd. Sedert leefde hij te Guaijaquil. In het jaar 1838 of 1839 deed hij eene ongelukkige poging om met geweld van wapenen weder in Peru te dringen, en toen hij de usurpatie van *Torrico* vernam, vernieuwde hij de poging en verscheen in de provincie Truxillo, maar viel weldra in handen eener hem vervolgende afdeeling. Toen men hem gevangen naar de hoofdstad wilde voeren, gelukte het hem te ontkomen; snel verzamelde hij 300 man, sloeg den kolonel *Torrico*, een broeder van den zich opgeworpen hebbenden president, die hem met 800 man was te gemoet getrokken en werd overal met geestdrift door de bevolking ontvangen. Zoo heeft dan na *Lafuente*, na de nederlaag van *Torrico*, een nieuwen vijand tegen over zich, die als aanhangers van *Santa Cruz* op de lagere volksklasse, en de Indianen steunt, terwijl *Lafuente* in het congres de partij van de spaansche Creolen vertegenwoordigen.

Een Hoogduitsch Tijdschrift bevat de beschrijving van eene belangrijke verzameling Mexikaansche oudheden, welke zich te Handschuhsheim bij Heidelberg, in het bezit van den Heer *[illegible]* bevinden. Deze heeft ze gedurende zijn twintigjarig verblijf in Mexiko en Texas, met groote moeite en kosten bijeengebragt. Terstond bij het binnentreden staat men verbaasd over vormen en voorwerpen, die men bij eene der beschaafdste natiën zoude verwachten; maar altijd bewijst het nader onderzoek van eigenaardige versierselen en gelaatsvorm den Amerikaanschen oorsprong. De berigtgever twijfelt niet, of de volken die Mexiko en Texas voor duizenden van jaren bewoond hebben, stonden met alle volken der bekende wereld in naauwe betrekking; want indien dit het geval niet ware, van waar dan de in het oog vallende overeenkomst in ideeën, vormen en verdeelen met die van zoo vele oude volken? Men ziet hier vaten en schalen, lampen, muzikale instrumenten en gereedschappen van allerlei soort, die onwillekeurig de Grieksche en Etrurische herinneren; op andere ziet men figuren, die volkomen aan de Egyptische gelijken, b. v. de *Ibis*, met dit onderscheid, dat de kop meer papegaaiachtig is; andere afgodsbeelden, figuren, tempels en derzelver versieringen schijnen weder Indisch te zijn; dan ziet men weder Persische en Chinesche vormen, waarbij men aanmerken moet, dat bijzondere deelen, b. v. oogen, tanden, onmiskenbaar uit de fijnste soort van wit porselein en wel zeer schoon en met de zorgvuldigste kunst vervaardigd zijn; voorts onmiskenbaar Oud-Duitsche urnen, schalen en vaten. En dat alles naast de ruwste voortbrengselen van kunst en uitvinding, zoodat men een klimmen en dalen bemerkt. Aan eene namaking van later tijd is niet te denken. Hoe kunnen b. v. slangenvormen uit het vaste groenachtig graniet van eenige honderden ponden zwaarte, waarbij elke schub der huid zorgvuldig getrouw naar de natuur afgebeeld is, voor eene namaking van later tijd gehouden worden, daar men de latere geschiedenis van Mexiko na de ontdekking van Amerika zoo goed kent, om te kunnen gelooven, dat zulks een beduidend afgodsbeeld, hetgeen ook met de levenswijze der volken aldaar geheel strijdt, had kunnen ontstaan na den tijd, dat Europesche beschaving er ingang heeft gevonden? In dezelfde verzameling bevinden zich ook oude handschriften op eene massa, naar papier gelijkende, maar een vinger dik, waarvan de eene kant slechts glad gemaakt en beschreven is; voorts stamboomen der oudste Mexikaansche hoofden, de vroegsten zonder naam en enkel in beelden [illegible] geteekend, later meer verklaring door schrift, enz. Wat moet men van deze voor eeuwen bestaan hebbende en sedert verdwenen beschaving oordeelen?

KONINKLIJKE AKADEMIE

VAN

BEELDENDE KUNSTEN, TE AMSTERDAM.

De RAAD van BESTUUR der *Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten te Amsterdam* geeft mits dezen aan de belanghebbenden openlijk te kennen:

1°. Dat er een Wedstrijd wegens den grooten Prijs, aan de Akademie voornoemd, dit jaar zijn zal in het vak der Graveerkunst, en dat dezelve geopend zal worden in de maand Mei eerstkomende.

2°. Dat, ingevolge besluit Zijner Majesteit van 6 April 1843, bij den bedoelden Wedstrijd niet zal gedongen worden naar een vierjarig Pensioen en tot het doen eener Buitenlandsche Reis, zoo als zulks bij het Reglement is vastgesteld, maar ter verkrijging, als eersten Prijs, van eene Rijks-toelage van *f* 900 's jaars, welke door den Prijsbehaalder, gedurende den tijd van vier jaren, zal worden genoten.

3°. Dat aan dengene, die den Prijsbehaalder het naaste bijkomt, als tweede Prijs of Accessit wordt uitgeloofd eene Rijks-toelage van *f* 600 's jaars, mede voor den tijd van vier jaren.

4°. Dat het laatste half jaar van de beide toelage niet zal worden voldaan dan na de geheele volbrenging van het werk.

5°. Dat zij, die bij den Wedstrijd den prijs behalen, verpligt zullen zijn, tegen het genot van voormelde toelagen, eene Gravure te vervaardigen, naar eene Schilderij of Teekening, onder goedkeuring van den Raad van Bestuur, welke Gravure zij hier te lande zullen moeten bewerken naar aanwijzing van en door en onder toezigt van eene Kommissie uit den Raad van Bestuur der Koninklijke Akademie van Beeldende Kunsten.

6°. Dat, bij volgelukten arbeid, naar het oordeel van voornoemden Raad van Bestuur, deze aan de Vervaardigers den eigendom van de door hen gegraveerde Plaat [illegible] vrijelijk te beschikken, onder verpligting echter van [illegible] zes proefdrukken, aan de Akademie af te geven.

7°. Dat, ingeval voornoemde Raad van Bestuur [illegible] der gegraveerde Plaat aan de Vervaardigers [illegible] zullen zijn [illegible] zonder dat zij eenigen afdruk voor zich mogen behouden.

8°. Dat alle Mededingers zich moeten onderwerpen aan alle [illegible] bepalingen en voorschriften, welke de Raad van Bestuur noodig mogt oordeelen.

9°. Dat niemand naar dezen hoogsten prijs zal kunnen mededingen, dan die in het Rijk geboren of een Nederlandsche onderdaan is, en gedurende het laatste jaar aan de Akademie alhier, of op eenige andere School binnen dit Rijk, is onderwezen.

10°. De Mededingers zijn verpligt, *vóór den tienden Mei* eerstkomende, schriftelijke opgaven van hunne Namen en Woonplaatsen aan den Secretaris der Akademie, aan het Locaal der Akademie, in te zenden.

De Raad van Bestuur voornoemd,

AMSTERDAM, P. HUIDEKOPER, *President.*

22 April 1843. J. DE VRIES, *Secretaris.*

BEKENDMAKING.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS DER STAD *BREDA*, brengen bij deze ter kennisse der daarbij belanghebbenden, dat de PINKSTER-KERMIS alhier ter stede invalt op Maandag den 5. Junij aanstaande, en dat de LOTING voor de STANDPLAATSEN zal geschieden ten Stadhuize op Woensdag den 31. Mei te voren, des middags ten 12 ure; alsmede dat alle verzoeken of aanvragen *wachtvrij* zullen behooren te worden gedaan aan den Marktmeester A. KWISTHOUT, met opgave der grootte van de KRAMEN of TENTEN in Ned. maat, aan wien ook de vereischte Patenten zullen moeten worden vertoond; terwijl voorts tot narigt dient, dat geene DOBBELAARS, RIJFELAARS, HOROSCOOPTREKKERS, enz. zullen toegelaten en tegen alle BEDELARIJ ten strengste toegezien worden.

BREDA, den 1. Mei 1843.

DE ROY, vt.

Ter ordonnantie van dezelve,

De Secretaris der Stad,

H. W. SCHAUIKES.

MANUFACTUREN EN MODES

VEEMARKTSTRAAT, D, N° 138 EN 139, TE BREDA.

W. MORLEY heeft de eer hiermede te berigten, thans een volledig Assortiment te bezitten van alle artikelen, welke het saisoen als nieuw heeft opgeleverd. In DAMES-KLEEDJES zijn de Elegantste Stoffen voorhanden, zoo als Parisiennes, Eoliennes, Balzorines, Crêpe, Façonnés, Chysans, Foulardine, Chinés, Mousseline de Laines, de nieuwste gekleurde en zwarte Zijden Stoffen, Fransche en Zwitsersche Katoenen en Neteldoeken, in de meest moderne Dessins, voorts Zijden Shawls, en dito in Thibet, Tapis en Indoux, Parasols à la Chinese, à la Marquise, al hetwelk zich door hunne buitengewone voordeelige inkoopen bijzonder aanbeveelt.

Neemt verder de vrijheid de attentie der DAMES te verzoeken op de heden van *Parijs* ontvangene Model-Hoeden, Mutsen, Coiffures en de daarbij behoorende artikels van Linten, Bloemen, Veeren, enz. Deze Collectie zal continuerend eene variatie en vermeerdering blijven ondergaan van alle artikels van smaak, welke, daartoe met veel zorg in Frankrijk gekozen zijn. Durft verder de verzekering te geven dat alles aangewend zal worden om door eene accurate en civiele bediening die continuerende gunst te mogen blijven verwerven, die hij tot nu toe genoten heeft.

*** En Vente chez BROESE & COMP., à Bréda:

TRÉSOR HISTORIQUE ET LITTÉRAIRE.

OUVRAGES COMPOSANT LA DOUZIÈME SÉRIE:

1° LES FIANCÉS; histoire milanaise du XVIIe siècle, par Alex. Manzoni, traduite de l'italien par Rey Dussueil, 2 beaux volumes in-8°. — Prix: fl. 1-70.

Tableau de la domination espagnole, de la famine qui désola le Milanais au XVIIe siècle, et de la peste qui succéda à la famine. —

2° RÉVOLUTION FRANÇAISE: HISTOIRE DE DIX ANS, 1830-1840, par Louis Blanc; tomes [illegible] — Prix: fl. 3-40.

3° CORRESPONDANCE DE M. VICTOR JACQUEMONT, avec sa famille et plusieurs de ses amis, pendant son voyage dans l'Inde (1828-1832). Deux beaux volumes in-8°. — Prix: fl. [illegible]

Nouvelle édition, augmentée de lettres inédites, et accompagnée d'une belle carte.

4° HISTOIRE DE LA RESTAURATION, et des causes qui ont amené la chute de la branche aînée des Bourbons (1830), par M. Capefigue; 2e édition, 8 volumes in-8°, ornés de gravures. Prix: fl. 6-80.

5° L'IRLANDE SOCIALE, POLITIQUE ET RELIGIEUSE, par M. Gustave de Beaumont; 2 beaux vol. in-8°. — Prix: fl. 1-70.

Te BREDA bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.